

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 2/2010
15.1.2010

Asia: Kirjallinen varoitus

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

Virasto: Elintarviketurvallisuusvirasto

Päätös, johon haetaan oikaisua

Elintarvikeviraston päätös 26.3.2009, jolla toimistosihteeri X:lle on annettu valtion virkamieslain 24 §:n mukainen kirjallinen varoitus.

Varoituksen perusteet:

X:n käyttäytyminen ei ole ollut asiallista, vaan monet yksikön työntekijät ovat kokeneet hänen käyttäytymisensä hyökkäävänä ja aggressiivisena. Erityisesti yksikön muut toimistosihteerit ovat tuoneet asian esille. Myös useat muut yksikön työntekijät ovat kokeneet tavanomaisten työasioiden käsittelyyn liittyen äkillisiä tilanteita, joissa X on käyttäytynyt epäasiallisesti ja/tai hyökkäävästi. Yksikön ulkopuolella henkilöstöjohtaja on saanut talous- ja henkilöstöasioita

hoitavilta virkamiehiltä palautetta X:n epäasiallisesta käytöksestä useissa työtehtävien hoitoon liittyvissä tilanteissa.

X on epäasiallisella tavalla syyttänyt esimiestään B:tä huonoista esimiestaidoista, kyykyttämisestä ja suoranaisestä vainosta, muiden suosimisesta ja omasta syrjimisestä, epätasapuolisesta kohtelusta, töiden pois ottamisesta, ohjeistuksen puutteesta jne. Lisäksi X on käyttänyt epäasiallista ja alatyylisiä kieltä arvostellessaan yksikön johdon toimintaa ja käyttäytynyt häiritsevästi useissa yksikön puitteissa pidetyissä palavereissa ja myös viraston yhteisissä tilaisuuksissa, joissa hänen käytöksensä on häirinnyt muita osallistujia ja tilaisuuden järjestäjiä. X ei ole näissä tilaisuuksissa muuttanut käytöstään asialliseksi selkeästi esitetyistä kehotuksista huolimatta.

Yksikönjohtaja C on keskustellut X:n kanssa tammikuussa 2007 työkäyttäytymisestä, koska useat yksikön työntekijät ovat tätä pyytäneet. C on pyytänyt X:ää kiinnittämään erityistä huomioita asialliseen työkäyttäytymiseen ja kielenkäyttöön työtehtävien hoidossa. Tästä huolimatta tilanne ei ole parantunut.

X:n omasta käsityksestä huolimatta Evira katsoo, että X:n käyttäytyminen työyhteisössä ylittää hyväksyttävänä pidettävät rajat selvästi, eikä tämä voi jatkua. Nykyinen jännittynyt tilanne heikentää koko yksikön työilmapiiriä. Esi miehen tai viraston toiminnan arvostelu ei ole syy varoituksen antamiseen, vaan syynä on muun asiattoman käytöksen ohella se alatyylinen tapa, jolla arvostelu on tehty.

Perusteluissa on todettu lisäksi, että X:lle lähetetyssä 5.12.2008 päivätyssä kuulemiskirjeessä myös kieltäytyminen virkaan kuuluvien tehtävien hoidosta on mainittu mahdollisena varoituksen antamisen perusteena. Kuulemistilaisuudessa 12.12.2008 käytyjen keskustelujen jälkeen on kuitenkin ilmeistä, että kuulemistilaisuudessa esille otetut työtehtävistä kieltäytymistä koskevat esimerkkitapaukset eivät sinällään näytä riittävän kirjallisen varoituksen antamisen perusteeksi.

Oikaisuvaatimus:

X:lle annettu kirjallinen varoitus on poistettava.

X kiistää päätöksessä todetut hänen käytökseensä liittyvät väitteet. Kyse on ollut vain asiallisesta puuttumisesta X:ään kohdistuneisiin erilaisiin epäkohtiin sekä asioiden selvittämisestä yleisellä tasolla.

X on joutunut vaihtamaan työhuonetta neljästi ajalla toukokuu 2006 – maaliskuu 2008. Hän on joutunut lukuisia kertoja eri yhteyksissä tiedustelemaa syytä tähän. Vaihtoja ei ole perusteltu asiallisesti. Yhden työhuoneen vaihdon yhteydessä X:n uudessa huoneessa ei ollut kalusteita.

X:n työtehtäviä on useaan kertaan yksipuolisesti muutettu ja jaettu uudelleen keskustelematta asiasta ensin X:n kanssa. Erikoislääkärin 19.6.2008 päivätyn todistuksen mukaan hän suositteli ensisijaisesti X:n työtehtävätilanteen ja fyysisen työympäristön vakiinnuttamista. Viraston muutettua Viikkiin, on X:n teh-

täviä siirretty muille sihteereille X:ää kuulematta. X:lle on tuotu uusia toimenkuvausversioita 4-5 loppukesään 2006 mennessä.

X on pyytänyt tuloksetta perehdytystä ja neuvoja työtehtäviensä hoitoon. Hän on kokenut työnantajan menettelyn tältä osin ala-arvoisena ja on pyytänyt siihen muutosta. Hän on pyytänyt myös apua työtehtävien huolellisessa hoitamisessa, minkä myötä hänet on päätöksessä mainitulla tavalla luokiteltu niin sanotusti hankalaksi.

X:n esimiehet eivät ole tiedottaneet X:ää taloushallinnon uusista käytännöistä. Se, että taloushallinnon henkilöstö on kokenut X:n käyttäytymisen epäasialliseksi, on siten liittynyt tähän työtehtävien hoitamiseen liittyvien asioiden selvittämiseen.

X on joutunut selvittämään myös vuosilomiin liittyviä epäselvyyksiä. Hän on myös tuloksetta pyytänyt korjauksia nimikirjaotteeseen työ- ja koulutustietojen osalta. Virasto ei muun muassa vuonna 2008 pystynyt toimittamaan X:n nimi-kirjaa liitteeksi hänen hakiessaan sihteerin virkaa.

X on yleisötilaisuuksissa käyttänyt virkamiehen asemaa ja virkatehtäviä sivuavia puheenvuoroja sekä tiedustellut olemassa olevia käytäntöjä. Puheenvuorot ovat koskeneet muun muassa samapalkkaisuutta ja lääkärintodistuksia. Aiheet eivät ole olleet epäasiallisia ja näistä asioista on kaikilla yhdenvertainen oikeus keskustella tilaisuuksissa, joissa aiheita on tarkoitus käsitellä.

Työterveyslääkärin arvio X:n työkyvystä on virastossa epäasiallisesti lähetetty sähköpostitse laajalla jakelulla. Myös määräys työkyvyn arviointiin on jätetty X:lle avoimessa sisäisessä kuoressa.

X:n käyttäytymistä tulee arvioida suhteessa edellä mainittuihin seikkoihin.

Vastine: Elintarviketurvallisuusvirasto on vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa:

Virasto muutti juhannuksena 2006 Viikkiin, jolloin X sijoitettiin jaettuun kahden hengen työhuoneeseen. Pian muuton jälkeen X:n kanssa samaan työhuoneeseen sijoitettu toimistosihteeri pyysi esimiestään B:tä muuttamaan tehtyä huonesijoittelua, koska työskentely X:n kanssa samassa työhuoneessa oli osoittanut vaikeaksi johtuen X:n käyttäytymisestä. X muun muassa toistuvasti puuttui hänen yksikkönsä muiden virkamiesten kanssa käymiinsä työasioita koskeviin keskusteluihin, vaikka kyseiset asiat eivät millään lailla kuuluneet X:lle. Tästä syystä X siirrettiin syyskuun alusta 2006 vapautuneeseen työhuoneeseen.

X:lle on yritetty antaa monia sihteeritehtäviä kolmen vuoden aikana. Nykyisistä tehtävistään hän suoriutuu pääsääntöisesti hyvin.

Virasto katsoo, ettei sen toiminnassa X:n työnantajana tai X:n esimiehen tai hänen yksikkönsä yksikönjohtajan toiminnassa ole mitään sellaista, joka olisi oikeuttanut X:n käytöksen.

Vastaselitys:

X on antanut vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjoh- to- ja valvontamääräyksiä. Saman pykälän 2 momentin mukaan virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Saman lain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai lai- minlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Esitetty selvitys

Johtaja C:n 10.5.2007 päiväämän muistion mukaan X:n kanssa on käyty kes- kustelu apulaisjohtaja B:n sekä C:n läsnä ollessa. Keskustelussa käsiteltiin jaoston toimistosihteerien huonejärjestelyjä ja X:n työkäyttäytymistä. B totesi X:n selviytyneen työtehtävistään hyvin, mutta hänen käyttäytymisessään ole- van parantamisen varaa. Useat jaoston työntekijät olivat olleet yhteydessä B:hen ja tuoneet esille sen, että he ovat kokeneet epäasiallisena X:n tavan toimia hänelle kuuluvien työtehtävien hoidossa. Muutamat henkilöt olivat pi- täneet X:n kielenkäyttöä loukkaavana ja toimintaa jopa pelottavana ja pyytä- neet B:tä ryhtymään asiassa toimenpiteisiin. Jaoston työntekijöiden esittämi- en näkemysten lisäksi myös jotkut osaston ja jaoston ulkopuoliset yksittäiset virkamiehet olivat ottaneet yhteyttä B:hen ja myös C:hen pyytäen puuttumaan X:n toimintatapoihin. C vetosi voimakkaasti siihen, että X pohtisi omaa käy- töstään työtovereitaan kohtaan ja ottaisi työasioita hoitaessaan paremmin huomioon hyvän työkäyttäytymisen pelisäännöt, asiallinen kielenkäyttö mu- kaan lukien. Lisäksi C pyysi X:ää harkitsemaan paremmin sähköpostivies- tiensä sisältöä ja niiden lähettämistä sekä kääntymään puoleensa silloin, kun on tarpeen ryhtyä selvittämään ongelmatilanteita esimerkiksi taloushallinnon asioissa.

B:n 4.10.2007 päiväämän muistion mukaan X:n toiminnassa on todettu seu- raavia puutteita:

1. Vientiin tarvittavien terveystodistusten laatiminen

X puuttuu asioihin, jotka eivät lainkaan kuulu asiaan ja todistusten kirjoittamiseen. Hän esimerkiksi selvittää vientifirmojen taustoja, on kyseenalaistanut ylipäättään viennin eettistä oikeellisuutta, on pedanttinen ja hänellä on selvittämistarve jokaiseen todistuksen yksityiskohtaan. Muilta toimistosihtereiltä kuluu turhaan aikaa, kun he joutuvat selvittämään X:lle jokaista asiaa. X puhuu jokaisesta asiasta liian pitkään. Pienikin asia vie muilta turhaan aikaa. X ei keskity itse asiaan, vaan puhe harhailee epäoleellisissa asioissa. X myös vetää hyvin usein puheisiin mukaan entiset työpaikat ja sen, miten siellä toimittiin.

2. Valvontaraporttiin tarvittavien tiettyjen tilastojen koostaminen

Työ vie kohtuuttoman kauan aikaa ja X puuttuu jokaiseen yksityiskohtaan liialla pedanttisuudella. Lisäksi hän aiheuttaa ristiriitatilanteita raportin koostamisesta vastaavalle henkilölle, vie paljon vastuuhenkilön työaikaa ja vaatii vastuuhenkilöltä suunnatonta kärsivällisyyttä.

3. Jaostokokouksen sihteerinä toimiminen

X toimi sihteerinä noin kolme kertaa. Hän puuttui hänelle kuulumattomiin substanssiasioihin liittyviin keskusteluihin. Lisäksi X toi usein esiin myös kokemuksiaan edellisissä työpaikoissa ja sen, kuinka hyvin niissä toimittiin. X sai aikaan kireän tunnelman eikä kokouksen ilmapiiri ollut hyvä. Lisäksi X:n kirjoittamat pöytäkirjat olivat niin pitkiä, monisanaisia ja sekavia, ettei niitä kyetty mitenkään stilisoimaan ja lyhentämään asioittain.

4. Luottokortin hallussapito

X luopui luottokorttien hallussapidosta itse kokiessaan B:n ja muiden sihteerien toimineen väärin niiden luovuttamisessa hänen poissa ollessaan. Tämä aiheutti ihmetystä ja hieman loukkaantumistakin, koska X ei luottanut muihin.

5. Muut sihteeritehtävät

B selvitti eräiden henkilöiden kanssa myös muita sihteerin tehtäviä, joita X olisi voinut mahdollisesti tehdä. Kyseiset henkilöt eivät halunneet X:n apua tietäessään edellä kuvatut vaikeudet, joita siitä olisi seurannut. Lisäksi X:n käyttäytymiseen ja yhteistyön toimimattomuuteen liittyvät yleiset asiat rajoittavat henkilöstön halua hoitaa asioita X:n kanssa. Tällaisia ovat muun muassa ylireagointi, epävirkamiesmäinen käytös ja puhetapa, hyökkäävyys, syyttämisen, liiallinen asioihin puuttuminen, pitkät puhetulvat ja kirjoitetut tekstit, pakottaminen kuuntelemaan myös silloin kun on kiire ja joskus jopa pelko.

Oikeudellinen arviointi

Kirjallinen varoitus on hallinnollinen toimenpide, jonka antaminen on viraston harkinnassa. Varoituksen tulee kuitenkin olla kohtuullinen seuraus rikkomuksen tai laiminlyönnin vakavuuteen verrattuna. Työnantajan on myös virkamie-

hen riitauttaessa varoituksen perusteena olevan rikkomuksen, esitettävä siitä riittävä selvitys.

X:lle annettu kirjallinen varoitus on Elintarviketurvallisuusviraston (jäljempänä Evira) kirjallista varoitusta koskevan päätöksen mukaan perustunut X:n epäasialliseen käyttäytymiseen ja siihen, ettei X ole jaostopäällikön ja yksikönjohtajan puuttumisesta huolimatta muuttanut käyttäytymistään. Päätöksen mukaan varoitus ei sen sijaan ole perustunut työtehtävistä kieltäytymiseen.

Eviran selvityksen mukaan monet X:n työtoverit ovat kokeneet X:n käyttäytymisen uhkaavaksi ja aggressiiviseksi ja pyytäneet esimiestään puuttumaan X:n toimintaan. X on käyttänyt epäasiallista ja alatyylistä kieltä arvostellessaan yksikön johdon toimintaa ja käyttäytynyt häiritsevästi useissa yksikön puitteissa pidetyissä palaverissa ja myös viraston yhteisissä tilaisuuksissa, joissa hänen käytöksensä on häirinnyt muita osallistujia ja tilaisuuden järjestäjiä.

Eviran esittämistä X:n käyttäytymistä koskevista muistioista ilmenee lähinnä X:n henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja työtapoihin liittyviä moitteita, joiden on katsottu hidastavan ja vaikeuttavan työntekoa sekä yhteistyötä muiden työntekijöiden kanssa. Muistioista ei sen sijaan ilmene sellaista epäasiallista käytöstä tai kielenkäyttöä, jonka perusteella X:n olisi katsottava toimineen vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyöneen niitä valtion virkamieslain 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Lisäksi on huomioitava, että toinen muistioista on kirjattu yli 2 vuotta ja toinen noin 1,5 vuotta ennen varoituksen antamista.

X on kiistänyt edellä todetut väitteet. Hänen mielestään kyse on ollut ainoastaan omien oikeuksien puolustamisesta, puuttumisesta työpaikalla esiintyneisiin epäkohtiin sekä asioiden yleisestä selvittämisestä. Evira ei ole selvittänyt sitä, minkälaista kieltä X on väitetyissä tilanteissa käyttänyt tai miten hänen käytöksensä on ollut uhkaavaa, aggressiivista tai muutoin epäasiallista. Esitetty selvitys ei riitä osoittamaan, että X olisi käyttäytynyt sillä tavalla epäasiallisesti ja vastoin virkavelvollisuuksiaan, että kirjallisen varoituksen antamisen kynnys ylittyisi. Näin ollen perusteita kirjallisen varoituksen antamiseen Eviran esittämillä perusteilla ei ole ollut.

Päätös

Virkamieslautakunta hyväksyy X:n oikaisuvaatimuksen ja kumoaa Elintarviketurvallisuusviraston päätöksen.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 14 § ja 24 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Elina Ranz

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja asian käsittelyyn osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen ja jäsenet Kulla, Isomäki, A. Nieminen, Komulainen, M. Nieminen ja Keturi sekä varajäsen Nummijärvi.